



Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA PAOLO MENGOCI [PAOLO MENGOZZI]
SECINĀJUMI,
sniegti 2018. gada 28. jūnijā¹

Lieta C-652/16

***Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova,
Rauf Emin Ogla Ahmedbekov***
pret

Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite

(*Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa, Bulgārija) lūgums sniegt
prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Robežas, patvēruma un imigrācija – Tiesību normas par bēgļa statusa piešķiršanu – Direktīvas 2005/85 un 2011/95 – Starptautiskās aizsardzības pieteikumi, ko iesnieguši personas, kura pieprasījusi piešķirt bēgļa statusu, ģimenes locekļi – Valsts tiesību norma, kas atzīst bēgļa statusu atzīta bēgļa ģimenes locekļiem – Direktīva 2013/32 – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību

1. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, par ko ir šie secinājumi, *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa, Bulgārija) uzdod Tiesai deviņus prejudiciālos jautājumus par to, kā interpretēt dažādas Direktīvu 2011/95² un 2013/32³ tiesību normas. Liela daļa no minētajiem jautājumiem attiecas uz – gan procesuālajiem, gan lietas būtības – aspektiem saistībā ar to, kā tiek skatīti starptautiskās aizsardzības pieteikumi, kurus iesnieguši vienas ģimenes locekļi⁴. Savukārt otrais, trešais, astotais un deviņtais jautājums skar aspektus, kuri attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu pieņemamības izvērtēšanu un uz pārbaudes tiesā tvērumu, kāds pirmās instances tiesai ir pār šādas aizsardzības atteikuma lēmumiem, un kurus – kaut gan daļēji citā aspektā – *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) jau ir uzdevusi lietā *Alheto*, kurā es sniežu savus secinājumus 2018. gada 17. maijā (C-585/16, EU:C:2018:327).

A. Atbilstošās tiesību normas

2. Lai šie secinājumi būtu vieglāk lasāmi, atbilstošās Savienības tiesību un valsts tiesību normas tiks norādītas, analizējot katru atsevišķo prejudiciālo jautājumu. Šeit pietiek atcerēties, ka Bulgārijas tiesībās starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu regulē *Zakon za ubezhishteto i bezhantsite* (Likums par patvērumu un bēgļiem, turpmāk tekstā – “ZUB”), kas paredz divus starptautiskās aizsardzības veidus – viens ir saistīts ar bēgļa statusa piešķiršanu (ZUB 8. pants), un otrs izriet no statusa

1 Oriģinālvaloda – itāļu.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (pārstrādāta versija) (OV 2011, L 337, 9. lpp.).

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (pārstrādāta versija) (OV 2013, L 180, 60. lpp.).

4 “Ģimenes locekļi” Direktīvas 2011/95 izpratnē ir šīs direktīvas 2. panta j) punktā uzskaitītie starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, ciktāl šāda ģimene jau pastāvējusi izcelsmes valstī, kuri atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Ciktāl tam šeit ir nozīme, šādu ģimenes locekļu vidū ir starptautiskās aizsardzības saņēmēja laulātais un pāra nepilngadīgie bērni.

piešķiršanas humānu iemeslu dēļ (*ZUB* 9. pants), kas atbilst Direktīvā 2011/95 paredzētajai alternatīvajai aizsardzībai. Minētā direktīva un Direktīva 2013/32 Bulgārijas tiesībās tika transponētas ar grozījumiem, kas *ZUB* likumā tika izdarīti ar diviem likumiem, kuri stājās spēkā attiecīgi 2015. gada 16. oktobrī un 2015. gada 28. decembrī⁵.

II. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

3. Pamatlietas faktu īss izklāsts ir iekļauts rīkojumā par prejudiciālā jautājuma uzdošanu. 2012. gada 16. decembrī *Nigyar Ahmedbekova* un viņas ģimene likumīgi izceļoja no Azerbaidžānas, lai caur Turciju dotos uz Ukrainu. Uzturēšanās laikā Ukrainā, kas ilga vienu gadu un divus mēnešus, *Nigyar Ahmedbekova* un viņas ģimene iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu un tika reģistrēti ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos (*UNHCR*) birojā. Nesagaidot pieteikumu izskatīšanas rezultātus, 2014. gada 19. janvārī viņi pameta Ukrainu un devās uz Turciju, un no turienes nelikumīgi ieceļoja Bulgārijā. Tajā pašā dienā, mēģinājumā izbraukt no Bulgārijas ar Grieķijas pasēm, viņi tika aizturēti⁶.

4. 2014. gada 20. janvārī *Nigyar Ahmedbekova* un viņas vīrs *Emin Ahmedbekov* katrs atsevišķi iesniedza Bulgārijas Republikas prezidentam patvēruma pieteikumu. *Nigyar Ahmedbekova* pieteikums tika iesniegts arī pāra 2007. gada 5. oktobrī dzimušā nepilngadīgā dēla vārdā. 2014. gada 4. novembrī abi pieteikumi tika noraidīti.

5. 2014. gada 19. novembrī *Emin Ahmedbekov* iesniedza *Darzhavna agentsia za bezhantsite* (Valsts bēgļu lietu aģentūra, turpmāk tekstā – “*DAB*”) starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas ar 2015. gada 12. maija lēmumu tika noraidīts. *Emin Ahmedbekov* celtā prasība atcelt šo lēmumu pirmās instances tiesvedībā tika noraidīta 2015. gada 2. novembrī. Šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas dienā kasācijas sūdzība par minēto spriedumu vēl bija izskatīšanas stadijā *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa, Bulgārija).

6. 2014. gada 25. novembrī *Nigyar Ahmedbekova* savukārt iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumus *DAB* – par sevi un par dēlu. Arī šie pieteikumi ar 2015. gada 12. maija lēmumu tika noraidīts. *Nigyar Ahmedbekova* cēla prasību par šā lēmuma atcelšanu iesniedzējtiesā. Minētajā prasībā *Nigyar Ahmedbekova* norāda, ka viņas starptautiskās aizsardzības pieteikums tika iesniegts gan personīgi, jo viņai ir pamatotas bailes no vajāšanas, kam viņa varētu tikt pakļauta savu politisko uzskatu dēļ, gan kā tādas personas – šajā gadījumā, laulātā – ģimenes loceklis, kura ir tikusi vajāta savā valstī.

7. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka par *Nigyar Ahmedbekova* un viņas dēlu ir pieņemts atgriešanas lēmums Direktīvas 2008/115⁷ izpratnē.

8. Ar 2016. gada 5. decembra lēmumu *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tajā notiekošo tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

“1) Vai no [LESD] 78. panta 1. punkta un 2. punkta a), d) un f) apakšpunkta, kā arī no [...] Direktīvas[2013/32] preambulas 12. apsvēruma un 1. panta izriet, ka šīs direktīvas 33. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzētais pamatojums starptautiskās aizsardzības pieteikuma uzskatīšanai par nepieņemamu ir tiešas iedarbības norma, ko dalībvalstis nedrīkst atstāt nepiemērotu, piemēram, piemērojot labvēlīgākas valsts tiesību normas, saskaņā ar kurām pirmais

5 Runa ir attiecīgi par likuma papildu noteikumiem, kas groza un papildina *ZUB* un ir publicēti 2015. gada *DV* Nr. 80, un par likuma papildu noteikumiem, kas groza un papildina *ZUB* un ir publicēti 2015. gada *DV* Nr. 101.

6 Personiskas sarunas laikā 2014. gada 25. novembrī *Nigyar Ahmedbekova* paziņoja, ka ir vienojusies ar kādu kontrabandistu, lai viņa ar ģimeni tiktu aizvesti uz Vāciju. Tomēr šis kontrabandists esot viņus bez brīdinājuma atstājis Bulgārijā.

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.). Minētais lēmums tika pieņemts 2014. gada 20. janvārī, proti, dienā, kad *Nigyar Ahmedbekova*, viņas vīru un viņas dēlu aizturēja Bulgārijas varas iestādes.

starptautiskās aizsardzības pieteikums – kā prasīts direktīvas 10. panta 2. punktā – vispirms ir jāizskata no tāda viedokļa, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā bēglis, un pēc tam no viedokļa, vai viņš ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību?

- 2) Vai no Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunkta kopā ar šīs direktīvas 7. panta 3. punktu un 2. panta a), c) un g) punktu, kā arī preambulas 60. apsvērumu izriet, ka pamatlietas apstākļos starptautiskās aizsardzības pieteikums, ko pavadīta nepilngadīgā vārdā iesniedzis viens vecāks, nav pieņemams, ja pieteikums tiek pamatots ar to, ka bērns ir tādas personas ģimenes loceklis, kas ir pieprasījusi starptautisko aizsardzību ar pamatojumu, ka tai pašai ir bēgļa statuss Konvencijas par bēgļa statusu [kas noslēgta Ženēvā 1951. gada 28. jūlijā un stājusies spēkā 1954. gada 22. aprīlī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”)⁸] 1. [panta] A [daļas] izpratnē?
- 3) Vai no Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunkta kopā ar šīs direktīvas 7. panta 1. punktu un 2. panta a), c) un g) punktu, kā arī preambulas 60. apsvērumu izriet, ka pamatlietas apstākļos starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas iesniegts pilngadīgas personas vārdā, nav pieņemams, ja procedūrā kompetentā administratīvā iestādē pieteikums tiek pamatots tikai ar to, ka pieteikuma iesniedzējs ir tādas personas ģimenes loceklis, kas ir pieprasījusi starptautisko aizsardzību ar pamatojumu, ka tā ir bēglis Ženēvas konvencijas 1. [panta] A [daļas] izpratnē, un pieteikuma iesniedzējs tā iesniegšanas brīdī nav tiesīgs veikt algotu darbu?
- 4) Vai saskaņā ar [...] Direktīvas [2011/95] 4. panta 4. punktu kopsakarā ar šīs direktīvas preambulas 36. apsvērumu ir nepieciešams, lai vērtējumā, vai pastāv pamatotas bailes no vajāšanas vai reāls risks ciest būtisku kaitējumu, tiktu ņemti vērā tikai fakti un apstākļi, kuri attiecas uz pieteikuma iesniedzēju?
- 5) Vai saskaņā ar Direktīvas 2011/95 4. pantu kopsakarā ar tās preambulas 36. apsvērumu un Direktīvas 2013/32 31. panta 1. punktu ir pieļaujama dalībvalsts judikatūra, kurā:
 - a) kompetentajai iestādei tiek noteikts pienākums izskatīt vienas ģimenes locekļu starptautiskās aizsardzības pieteikumus kopējā procedūrā, ja šie pieteikumi ir pamatoti ar tādiem pašiem faktiem, konkrēti ar apgalvojumu, ka tikai viens no ģimenes locekļiem ir bēglis;
 - b) kompetentajai iestādei tiek noteikts pienākums apturēt procedūru par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, ko iesnieguši ģimenes locekļi, kuri individuāli neatbilst šādas aizsardzības nosacījumiem, līdz brīdim, kad tiks pabeigta procedūra par ģimenes locekļa pieteikumu, kas iesniegts ar pamatojumu, ka attiecīgā persona ir bēglis Ženēvas konvencijas 1. [panta] A [daļas] izpratnē;

Vai šī judikatūra ir pieļaujama arī, ņemot vērā tādus apsvērumus kā bērna intereses, ģimenes vienotības saglabāšana un tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kā arī tiesības palikt dalībvalstī līdz pieteikuma izskatīšanai, proti, pamatojoties uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 18. un 47. pantu, Direktīvas 2013/32 preambulas 12. un 60. apsvērumu un 9. pantu, Direktīvas 2011/95 preambulas 16., 18. un 36. apsvērumu un 23. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvas 2013/33/ES, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, preambulas 9., 11. un 35. apsvērumu, kā arī 6. un 12. pantu?⁹

- 6) Vai no Direktīvas 2011/95 preambulas 16., 18. un 36. apsvēruma, kā arī 3. panta kopā ar šīs direktīvas preambulas 24. apsvērumu un 2. panta d) un j) punktu, 13. pantu un 23. panta 1. un 2. punktu izriet, ka ir pieļaujama tāda valsts tiesību norma kā [ZUB] 8. panta 9. punkts, kas

⁸ Ženēvas konvencija tika papildināta ar Protokolu par bēgļa statusu, kas tika pieņemts 1967. gada 31. janvārī un stājās spēkā 1967. gada 4. oktobrī.

⁹ OV 2013, L 180, 96. lpp.

pamato arī ārvalstnieka, kuram piešķirts bēgļa statuss, ģimenes locekļu uzskatīšanu par bēgļiem, ja tas ir saderīgi ar viņu personīgo statusu un valsts tiesībās nav pamatojuma, kas liedz piešķirt bēgļa statusu?

- 7) Vai no Direktīvas 2011/95 10. panta noteikumiem par vajāšanas iemesliem izriet, ka apstākļi, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesā tiek iesniegta attiecīgās personas sūdzība pret izcelsmes valsti, pamato tās piederību īpašai sociālai grupai šīs direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē, proti, vai sūdzības iesniegšana ir uzskatāma par politiskajiem uzskatiem direktīvas 10. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē?
- 8) Vai no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta izriet, ka tiesai lietā ir jāpārbauda jauns starptautiskās aizsardzības pamatojums, kas tiek iesniegts tiesvedības laikā, bet nav norādīts prasībā par lēmumu, ar kuru atteikta starptautiskā aizsardzība?
- 9) Vai no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta izriet, ka tiesas procesā par lēmuma, ar kuru atteikta starptautiskā aizsardzība, apstrīdēšanu tiesai ir jānovērtē starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamība, pamatojoties uz šīs direktīvas 33. panta 2. punkta e) apakšpunktu, ja pieteikums apstrīdētajā lēmumā – kā prasīts direktīvas 10. panta 2. punktā – vispirms ir izvērtēts pēc tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā bēglis, un pēc tam pēc tā, vai viņš ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību?”

9. Rakstveida apsvērumus Tiesai iesniedza Grieķijas Republika, Čehijas Republika, Apvienotā Karaliste, Ungārija un Komisija.

III. Analīze

A. Ievada apsvērumi

10. Ievadā ir jānorāda, ka to pašu iemeslu dēļ, kas norādīti manu 2018. gada 17. maija secinājumu lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327), uz kuriem es atļaujos atsaukties, 58.–61. punktā, Direktīva 2013/32 pamatlietas faktiem nav piemērojama *ratione temporis*. Tā kā *Nigyar Ahmedbekova* starptautiskās aizsardzības pieteikumus savā un dēla vārdā iesniedza 2014. gada 25. novembrī, minētie pieteikumi, kas ir agrāki gan par dienu, kad stājās spēkā likums, ar kuru Bulgārijas tiesībās tika transponēta Direktīva 2013/32 (2015. gada 28. decembris), gan par datumu, kas paredzēts minētās direktīvas 52. panta pirmās daļas pirmajā teikumā (2015. gada 20. jūlijs), ir gan saskaņā ar valsts tiesībām (likuma, ar ko transponē Direktīvu 2013/32, 37. pants)¹⁰, gan saskaņā ar Savienības tiesībām (Direktīvas 2013/32 52. panta pirmās daļas otrais teikums) jāvērtē, pamatojoties uz tiesību normām, kuras Bulgārijas tiesībās transponēja par Direktīvu 2013/32 agrāko Direktīvu 2005/85¹¹. Šādos apstākļos, kur tas iespējams, es pārformulēšu *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) uzdotos prejudiciālos jautājumus, uzskatot tos par uzdotiem par Direktīvu 2005/85.

11. Kas attiecas uz Direktīvu 2011/95, pamatojoties uz informāciju, ko *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) ir sniegusi lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Alheto*, minētā direktīva Bulgārijas tiesībās tika transponēta ar likumu, kas stājās spēkā 2015. gada 16. oktobrī un nav piemērojams ar atpakaļejošu spēku. Minētais likums tāpat nebūtu piemērojams *Nigyar Ahmedbekova* un viņas dēla vārdā iesniegtajiem starptautiskās aizsardzības pieteikumiem – kuri tika

10 Kā jau norādīts manu 2018. gada 17. maija secinājumu lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327) 61. punktā, likuma, ar ko tika transponēta Direktīva 2013/32 un kas stājās spēkā 2015. gada 28. decembrī, 37. pantā ir norādīts, ka pirms minētā datuma sāktās procedūras tiek pabeigtas, pamatojoties uz agrāk spēkā esošajām tiesību normām.

11 [Padomes] Direktīva 2005/85/EK (2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV 2005, L 326, 13. lpp.).

iesniegti 2014. gada 25. novembrī un noraidīti ar 2015. gada 12. maija lēmumu – tāpat kā tas nebija piemērojams *Serin Alheto* iesniegtajam starptautiskās aizsardzības pieteikumam¹². Tomēr – atšķirībā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Alheto* – šajā lietā iesniegtajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) tieši nelemj par šādu nepieņemamību, nedz arī sniedz norādes par iespējamām atšķirībām atbilstīgo *ZUB* noteikumu versijās, kas cita citai sekoja pēc tam, kad bija transponēta Direktīva 2004/83¹³, kura bija pieņemta pirms Direktīvas 2011/95, un pēc šīs pēdējās minētās direktīvas transponēšanas. Savukārt Direktīva 2011/95 ir noteikti piemērojama pamatlietas faktiem, un katrā ziņā atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem par tās tiesību normu interpretāciju nebūtu atšķirīga arī tad, ja tiktu ņemti vērā atbilstošie Direktīvas 2004/83 noteikumi. Tāpēc es neuzskatu par nepieciešamu pārformulēt minētos jautājumus.

B. Par pirmo, otro un trešo prejudiciālo jautājumu

12. Pirmie trīs prejudiciālie jautājumi ir par to, kā interpretēt Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunktu, un ir izskatāmi kopā.

13. Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 1. punktu “[...] dalībvalstīm nav jāizvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu [2011/95], ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu”. Minētā panta 2. punkta e) apakšpunktā ir precizēts, ka “dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja: [...] e) pieteikuma iesniedzēja apgādājamaais iesniedz pieteikumu pēc tam, kad viņš saskaņā ar 7. panta 2. punktu piekrita, ka viņa lieta ir daļa no pieteikuma, kas iesniegts viņa vārdā, un nav fakti, kas saistīti ar apgādājamā situāciju un kas attaisno atsevišķu pieteikumu”.

14. Kā izriet no rīkojuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, *ZUB* nav iekļauta tāda tiesību norma, kas atbilstu Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunktā noteiktajai normai. Līdz ar to *DAB* pamatlietā izskatīja starptautiskās aizsardzības pieteikumus pēc būtības, vispirms neizvērtējot to pieņemamību uz minētajā tiesību normā paredzētā iemesla pamata.

15. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai izvērtēt starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieņemamību uz Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunkta pamata ir obligāti un vai minētajai tiesību normai ir tieša iedarbība. Ar otro un trešo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai tādos apstākļos kā pamatlietā starptautiskās aizsardzības pieteikumu var uzskatīt par nepieņemamu iepriekš minētās tiesību normas izpratnē, ja tās pamatojums ir apstākļi, ka to iesniegusi persona ir patvēruma meklētāja ģimenes loceklis Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas izpratnē. Šāds jautājums ir uzdots ar atsauci, pirmkārt, uz gadījumu, kad pieteikumu ir iesniedzis patvēruma meklētāja laulātais pāra nepilngadīgā dēla vārdā (otrais prejudiciālais jautājums), un, otrkārt, uz gadījumu, kad pieteikumu ir iesniedzis laulātais savā vārdā (trešais prejudiciālais jautājums).

16. Ņemot vērā, kā norādīts šo secinājumu 10. punktā, ka Direktīva 2013/32 pamatlietas faktiem nav piemērojama *ratione temporis*, iepriekš izklāstītie prejudiciālie jautājumi visi ir jāpārformulē tādējādi, ka tie ir par Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunktu, kura teksts ir gandrīz identiski pārņemts uz Direktīvas 2013/32 – ar kuru Direktīva 2005/85 tika pārstrādāta – 33. panta 2. punkta e) apakšpunktu.

12 Skat. 50. punktu un 39. zemsvītras piezīmi manos secinājumos lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327).

13 Padomes Direktīva 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2004, L 304, 12. lpp.).

17. Kā jau esmu norādījis savu 2018. gada 17. maija secinājumu lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327) 78.–80. punktā, no Direktīvas 2005/85 25. panta 1. punkta teksta izriet, ka dalībvalstīm bija *tiesības*, nevis pienākums attiecīgajās patvēruma pieteikumu izskatīšanas valstu procedūrās paredzēt nepieņemamības iemeslus, kas ir minēti šā panta 2. punktā, savukārt no minētās direktīvas preambulas 22. apsvēruma izriet, ka tās 25. pants bija izņēmums no noteikuma, atbilstīgi kuram dalībvalstu kompetentajām iestādēm visi patvēruma pieteikumi ir jāizskata pēc būtības¹⁴.

18. Citiem vārdiem, Direktīvas 2005/85 25. panta 1. punktā dalībvalstīm bija tikai atļauts neizskatīt patvēruma pieteikumu pēc būtības, ja ir iestājies kāds no šī panta 2. punktā minētajiem nepieņemamības iemesliem, bet šī tiesību norma nenoteica dalībvalstīm pienākumu nedz savos tiesiskajos regulējumos paredzēt, ka to kompetentajām iestādēm ir jāizvērtē patvēruma pieteikumu pieņemamība, nedz, ja ir iestājies kāds no minētajiem iemesliem, automātiski noraidīt pieteikumu, neizskatot to pēc būtības.

19. No tā izriet, ka, transponējot Direktīvu 2005/85, Bulgārijas likumdevējs varēja likumīgi nolemt, kā tas arī izdarīja, netransponēt visus vai dažus patvēruma pieteikuma nepieņemamības iemeslus, kas paredzēti Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punktā, un it īpaši iemeslu, kas noteikts minētās tiesību normas g) apakšpunktā.

20. Tāpēc uz pirmo prejudiciālo jautājumu tā pārformulētajā versijā, ciktāl Tiesai ir jautāts par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pieņemamības izvērtēšanas obligāto raksturu Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunkta izpratnē, ir jāatbild, atzīstot, ka minētās direktīvas 25. pants, lasot to kopsakarā ar tās preambulas 22. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nenosaka dalībvalstīm pienākumu izvērtēt patvēruma pieteikuma pieņemamību, pamatojoties uz minētā panta 2. punktā paredzētajiem iemesliem, nedz noraidīt minēto pieteikumu, ja pastāv kāds no minētajiem iemesliem.

21. Ņemot vērā šo atbildi, savukārt nav nepieciešams atbildēt uz pirmo prejudiciālo jautājumu tā pārformulētajā versijā tajā daļā, kurā Tiesai tiek lūgts paskaidrot, vai Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunktam ir tieša iedarbība.

22. Kas attiecas uz otro un trešo prejudiciālo jautājumu to pārformulētajās versijās, tā kā no atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu izriet, ka, pamatojoties uz Bulgārijas tiesībām, kas piemērojamas *Nigyra Ahmedbekova* un viņas dēla starptautiskās aizsardzības pieteikumu izvērtēšanai, minētos pieteikumus nekādā ziņā nevarēja atzīt par nepieņemamiem Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunktā paredzētā iemesla dēļ, minētajiem jautājumiem ir tīri hipotētisks raksturs un tāpēc tie ir nepieņemami¹⁵. Tāpēc es tos tikai pakārtoti īsumā izskatīšu.

23. Iesniedzējtiesa norāda, ka *Varhoven administrativen sad* [Augstākās administratīvās tiesas (Bulgārija)] judikatūra nav konsekventa jautājumā par to, vai starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas pamatots ar bailēm no vajāšanas attiecībā pret personu, kura pieder tai pašai pieteikuma iesniedzēja ģimenei, var izvērtēt atsevišķā procedūrā no tās, kurā tiek izskatīts minētās personas iesniegtais patvēruma pieteikums. *Administrativnoprotsesualen Kodeks* (Administratīvā procesa kodekss) 32. pantā, ko saskaņā ar kodeksa 2. panta 1. punktu, ja vien likumā nav noteikts citādi, piemēro

14 To pašu tagad var teikt par Direktīvas 2013/32 33. panta 1. punktu (skat. minētās direktīvas preambulas 43. apsvērumu, kam ir tāds pats saturs kā Direktīvas 2005/85 preambulas 22. apsvērumam). Taču jānorāda, ka priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES (COM(2016) 0467 *final*), padara par obligātu starptautiskās aizsardzības pieteikumu pieņemamības izvērtēšanu (skat. 1. punktu minētajam priekšlikumam pievienotajā ziņojumā par tā mērķiem, un konkrēti attiecībā uz mērķi padarīt procedūras “vienkāršākas, precīzākas un īsākas”, 4. lpp.). Ciktāl tas šeit ir nozīmīgi, minētā regulas priekšlikuma 36. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir formulēts šādi: “Atbildīgā iestāde novērtē pieteikuma pieļaujamību [pieņemamību] saskaņā ar II nodaļā minētajiem pamatprincipiem un garantijām un noraida pieteikumu kā nepieņemamu, ja ir piemērojams kāds no šādiem pamatojumiem: [...] d) dzīvesbiedrs vai partneris, vai pavadīts nepilngadīgais iesniedz pieteikumu pēc tam, kad viņš piekritis pieteikuma iesniegšanai viņa vārdā, un nav faktu, kas attiecas uz dzīvesbiedra, partnera vai nepilngadīgā apstākļiem, kas pamatotu atsevišķa pieteikuma iesniegšanu.”

15 Skat. tostarp rīkojumu, 2017. gada 22. jūnijs, *Fondul Proprietatea* (C-556/15 un C-22/16, nav publicēts, EU:C:2017:494, 20. un 21. punkts).

administratīvajām procedūrām visās Bulgārijas iestādēs, ir noteikts, ka tad, ja atsevišķajās procedūrās “pušu tiesības un pienākumi izriet no vieniem un tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem un tikai viena administratīvā iestāde ir kompetenta, ir iespējams veikt vienu procedūru attiecībā uz vairākām pusēm”. Attiecībā uz pamatlietas apstākļiem *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) norāda, ka starptautiskās aizsardzības pieteikums, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi nepilngadīgā dēla vārdā, būtu jāuzskata par daļu no pieteikuma, ko iesniedzis *Emin Ahmedbekov*, jo tas ir attaisnots ar šā pēdējā minētā pieteikuma pamatojumu, un tiek jautāts, vai šāds pieteikums minētā iemesla dēļ nav jāuzskata par nepieņemamu saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunktu [Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunkts prejudiciālo jautājumu pārformulētajā versijā]¹⁶. Kas attiecas uz iesniegumu, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi savā vārdā, iesniedzējtiesa interesējas, vai to varēja iesniegt atsevišķi no *Emin Ahmedbekov* pieteikuma, ņemot vērā, ka *Nigyar Ahmedbekova* sava pieteikuma pamatojumam norāda, ka ir *Emin Ahmedbekov* ģimenes locekle.

24. Direktīvas 2005/85 6. panta 2. punktā ir noteikts, ka “dalībvalstis nodrošina, ka katrs rīcībspējīgs¹⁷ pieaugušais ir tiesīgs iesniegt patvēruma pieteikumu savā vārdā”. Pamatojoties uz minētā panta 3. punktu, ja dalībvalstis paredz, ka patvēruma pieteikumu var iesniegt pieteikuma iesniedzējs savu apgādājamo vārdā, tās nodrošina, “ka pilngadīgi apgādājāmie, kas piekrit pieteikuma iesniegšanai to vārdā, var iesniegt pieteikumu savā vārdā, ja iepriekš minētajā gadījumā patvēruma netiek nodrošināts”¹⁸.

25. No minētajām tiesību normām izriet, ka personai, kura ir sasniegusi pilngadību un ir tiesībspējīga un rīcībspējīga, ir *tiesības* iesniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu savā vārdā neatkarīgi no apstākļa, ka vienīgais norādītais šīs personas pieteikuma pamatojums ir apstākļi, ka šī persona ir citas personas, kas lūgusi tai piešķirt bēgļa statusu, ģimenes locekle. Vēl no minētajām tiesību normām var secināt, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs nevar to iesniegt pilngadīgas tiesībspējīgas un rīcībspējīgas personas vārdā, izņemot gadījumus, kad šī persona ir *pieteikuma iesniedzēja apgādājāmais*¹⁹ un ir *konkrēti piekritusi* šāda pieteikuma iesniegšanai, atsakoties no tiesībām iesniegt pieteikumu savā vārdā.

26. No rīkojuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu neizriet nedz, ka *Nigyar Ahmedbekova* būtu uzskatāma par sava vīra apgādājamo²⁰, nedz, ka viņa būtu piekritusi, ka vīrs iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu viņas vārdā. Turklāt nav strīda par to, ka *Emin Ahmedbekov* nav iesniedzis šādu pieteikumu sievas vārdā. Gluži pretēji, abi laulātie vienmēr ir uzsākuši nošķirtas procedūras – gan, kad vērsās pie Bulgārijas Republikas prezidenta, gan tad, kad iesniedza savu pieteikumu *DAB*.

27. Šādos apstākļos, kad Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunkta nosacījumi, it īpaši attiecībā uz attiecīgās personas piekrišanu, nav izpildīti, *Nigyar Ahmedbekova* pieteikumu vienalga nevarēja nedz atzīt par nepieņemamu uz minētajā tiesību normā – pat ja tā būtu transponēta Bulgārijas tiesībās – paredzētā iemesla pamata, nedz uzskatīt par *Emin Ahmedbekov* pieteikuma daļu, bet tas bija jāizvērtē atsevišķi pēc būtības, kā to izdarīja *DAB*.

16 Iesniedzējtiesa interesējas arī par Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta e) apakšpunkta ietvertu jēdzienu “apgādājāmais”, ņemot vērā apstākli, ka nedz *Nigyar Ahmedbekova*, nedz *Emin Ahmedbekov*, šķiet, nevar autonomi apmierināt savas un dēla vajadzības.

17 Šajā pašā nozīmē skat. Direktīvas 2013/32 7. panta 1. punktu, kur itāļu valodas versijā jēdziens “*capacità giuridica*” [“rīcībspēja” LV redakcijā] ir atbilstoši aizstāts ar jēdzienu “*capacità d'agire*” [“tiesībspēja un rīcībspēja” LV redakcijā].

18 Šajā pašā nozīmē skat. Direktīvas 2013/32 7. panta 3. punktu.

19 Norādu, ka prasība būt pieteikuma iesniedzēja “apgādājāmais”, kas vēl ir iekļauta Direktīvas 2013/32 7. pantā, vairs nav iekļauta regulas priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES, kurš minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē un kura 31. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts, ka pieteikuma iesniedzējs var iesniegt pieteikumu sava dzīvesbiedra vai partnera vārdā, ar kuru viņam ir stabilas un ilgstošas attiecības, ar nosacījumu, ka viņi tam ir piekrituši, nepilngadīgā vai tiesībnespējīga un rīcībnespējīga pilngadīga apgādājāmā vārdā [it. valodā “*dipendente*”, nevis “*a carico*”, taču latviešu redakcijā abos gadījumos ir “apgādājāmais”, angļu valodā abos gadījumos ir “*dependent*” – tulk. piez.]

20 Iesniedzējtiesa norāda, ka nedz *Nigyar Ahmedbekova*, nedz *Emin Ahmedbekov*, šķiet, nevar autonomi apmierināt savas un dēla vajadzības.

28. Kas attiecas uz pieteikumu, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi nepilngadīgā dēla vārdā, norādu, ka arī šajā gadījumā Direktīvas 2005/85 6. panta 3. punkts nav priekšnoteikums pieteikuma iesniedzēja iespējai iesniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu viņa apgādībā esoša nepilngadīga bērna vārdā ar to pašu pamatojumu, kas norādīts šādā pieteikumā. No tā izriet, ka, ja *Nigyar Ahmedbekova* dēlu var uzskatīt par viņas apgādībā esošu, tad pieteikumu, ko viņa iesniegusi dēla vārdā, nedrīkstēja uzskatīt par nepieņemamu, pamatojoties uz Direktīvas 2005/85 25. panta 2. punkta g) apakšpunktā norādīto iemeslu – pat ja pieņem, ka minētā tiesību norma ir transponēta Bulgārijas tiesībās –, balstoties tikai uz to apsvērumu, ka minētā pieteikuma pamatojums attiecas uz *Emin Ahmedbekov* kvalificēšanu par bēgli²¹.

C. Par ceturto prejudiciālo jautājumu

29. Ar ceturto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa Tiesai būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 4. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatotas bailes no vajāšanas (nolūkā piešķirt bēgļa statusu) vai reāls risks ciest būtisku kaitējumu (alternatīvās aizsardzības piešķiršanas nolūkā) ir jāizvērtē, tikai ņemot vērā faktus un apstākļus, kuri attiecas personīgi uz pieteikuma iesniedzēju.

30. No iesniedzējtiesas izvirzītajiem argumentiem un no pamatlietas apstākļiem izriet, ka minētā jautājuma mērķis ir noskaidrot, vai ar Direktīvas 2011/95 sistēmu ir saderīgi tas, ka dalībvalsts atzīst bēgļa statusu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam, pamatojoties tikai uz to apstākli, ka viņš ir atzīta bēgļa ģimenes loceklis.

31. Atbilstīgi Direktīvas 2011/95 2. panta d) punktam “bēglis” ir “trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un kas nespēj vai šādu bailu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību [...]”. Saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 3. punktu “starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtējums jāveic individuāli par katru pieteikuma iesniedzēju” un, to darot, jāņem vērā minētās tiesību normas a) līdz e) apakšpunktā minētie apstākļi, kuru vidū c) apakšpunktā norādīti šādi: “pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, [...] lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bija jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai būtisku kaitējumu”. Pamatojoties uz Direktīvas 2011/95 4. panta 4. punktu, kas vienīgais ir pieminēts prejudiciālajā jautājumā, “fakts, ka pieteikuma iesniedzējs jau bijis pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam vai tiešiem šādas vajāšanas vai šāda kaitējuma draudiem, ir nopietna norāde uz pieteikuma iesniedzēja pamatotajām bailēm no vajāšanas vai uz reālu risku ciest būtisku kaitējumu, ja vien nav dibinātu iemeslu uzskatīt, ka šāda vajāšana vai būtisks kaitējums netiks atkārtoti”. Direktīvas 2011/95 9. panta 1. punktā ir definēti kritēriji, kuriem ir jāatbilst darbībai, lai tā varētu tikt uzskatīta par “vajāšanu” Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas izpratnē, savukārt minētā panta 2. punktā ir sniegti daži piemēri, kādā veidā var notikt šīs darbības. Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā ir uzskaitīti elementi, kas dalībvalstīm ir jāņem vērā, izvērtējot minētās direktīvas 2. panta d) punktā minētos vajāšanas iemeslus. Visbeidzot, saskaņā ar tās pašas direktīvas 9. panta 3. punktu ir jābūt saiknei starp vajāšanas darbībām minētā panta 1. punkta izpratnē un iemesliem, kas minēti nākamajā 10. pantā.

²¹ Direktīvas 2013/32 7. panta 3. punktā ir noteikts, ka “dalībvalstis nodrošina, ka nepilngadīgajam ir tiesības sagatavot starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai nu savā vārdā, ja viņam ir tiesībspēja un rīcībspēja rīkoties procedūrās saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, vai arī ar savu vecāku vai citu pieaugušo ģimenes locekļu starpniecību [...]”, tādējādi nesaistot vecāka tiesības iesniegt pieteikumu nepilngadīga bērna vārdā ar apstākli, ka bērnam jābūt viņa apgādībā, un tāpat nostādot šajā ziņā abus vecākus vienādā stāvoklī. Tajā pašā nozīmē 31. panta 6. punktā priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES, kas minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē, ir paredzēts, ka “nepilngadīgajam ir tiesības iesniegt pieteikumu savā vārdā, ja viņam ir tiesībspēja un rīcībspēja pārstāvēt sevi procedūrās saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, vai ar pieaugušā starpniecību, kas pārstāv viņu, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, tostarp viņa vecāku vai citu ar likumu vai saskaņā ar paražām ieceltu aprūpētāju, vai pilngadīgu ģimenes locekļu starpniecību [...]”.

32. Iepriekš minētās tiesību normas prasa, lai tiktu izvērtēts, vai pastāv nosacījumi patvēruma meklētāja atzišanai par bēgli. Tās tomēr neizslēdz iespēju, ka šādus nosacījumus var uzskatīt par izpildītiem, ievērojot ģimenes saites starp pieteikuma iesniedzēju un personu, pret kuru ir tikušas vērstas vajāšanas darbības Direktīvas 2011/95 9. panta 1. punkta izpratnē un kura pamatoti baidās, ka to vajās minētās direktīvas 2. panta d) punktā norādīto iemeslu dēļ. Ja patvēruma meklētājam sava pieteikuma pamatojumam norādīt bailes no vajāšanas, kam pakļauts kāds ģimenes loceklis, nav pats par sevi pietiekami šim nolūkam, bēgļa statuss tomēr ir jāpiešķir tāda bēgļa ģimenes loceklim, kurš to ir prasījis savā pieteikumā, ja, pamatojoties uz viņa individuālo situāciju un apstākļiem, kas viņu skar personīgi, un ņemot vērā nozīmīgo elementu kopumu, it īpaši izcelsmes valstī pastāvošo situāciju un vajāšanas dalībnieku²² *modus operandi*, var secināt, ka šo ģimenes saišu dēļ viņam *individuāli* ir bailes kļūt par vajāšanas upuri un attiecībā pret šo personu nepastāv iemesli, kas liegtu atzīt to par bēgli²³. Minētajos apstākļos saikne starp vajāšanas darbībām un vajāšanas iemesliem, kas prasīta Direktīvas 2011/95 9. panta 3. punktā, ir netieši nodrošināta ar iemesliem, kuri ir pamatā pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļa vajāšanai.

33. Kā norādījusi iesniedzējtiesa, šāda situācija ir konkrēti aplūkota Direktīvas 2011/95 preambulas 36. apsvērumā, atbilstīgi kuram “ģimenes locekļi to saiknes ar bēgli dēļ *parasti* ir neaizsargāti pret vajāšanas darbībām tādā veidā, kas varētu būt pamats bēgļa statusam”²⁴. Šādas neaizsargātības pret vajāšanu situācijas īstenošanās risku tostarp par nozīmīgu uzskata arī pats Savienības likumdevējs.

34. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, iesaku uz ceturto prejudiciālo jautājumu atbildēt, ka Direktīva 2011/95, it īpaši tās 2. panta d) punkts un 4. panta 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās preambulas 36. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai nav pretrunā bēgļa statusa piešķiršana starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam viņa ģimenes saišu dēļ ar personu, kura ir bijusi vajāšanas darbību upuris minētās direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē vai kura pamatoti baidās no vajāšanas šīs direktīvas 2. panta d) punktā norādīto iemeslu dēļ, ja, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja individuālās situācijas un personīgo apstākļu, kas viņu skar, izvērtējumu, kā arī ņemot vērā nozīmīgo elementu kopumu, var secināt, ka minēto ģimenes saišu dēļ šai personai pašai individuāli ir pamatotas bailes kļūt par vajāšanas upuri.

D. Par piekto prejudiciālo jautājumu

35. Ar piekto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai Direktīvas 2011/95 4. pantam un Direktīvas 2013/32 31. panta 1. punktam, kā arī it īpaši apsvērumiem, kas saistīti ar bērna interesēm, ģimenes vienotības saglabāšanu un privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, ir pretrunā tāda valsts judikatūra, kas nosaka kompetentajai iestādei pienākumu izvērtēt vienotā pieteikumu izskatīšanas procedūrā starptautiskās aizsardzības pieteikumus, ko iesnieguši vienas ģimenes locekļi un kas pamatoti ar apgalvojumu, ka tikai viens no viņiem atbilst nosacījumiem atzišanai par bēgli, proti, kas nosaka par pienākumu apturēt procedūru, kurā tiek izskatīti pārējo ģimenes locekļu iesniegtie pieteikumi, līdz noslēgsies procedūra, kurā tiek izskatīts pieteikums, kas iesniegts saskaņā ar Ženēvas konvencijas 1. panta A daļu.

36. Šo secinājumu 10. punktā norādīto iemeslu dēļ šis prejudiciālais jautājums ir jāskata, ņemot vērā nevis Direktīvas 2013/32 noteikumus, bet gan par to agrākās Direktīvas 2005/85 noteikumus.

²² Par “vajāšanas dalībnieka” jēdzienu skat. Direktīvas 2011/95 6. pantu.

²³ Bēgļa statusa atteikuma pamati ir uzskaitīti Direktīvas 2011/95 12. pantā. Papildus atteikuma iemeslu neesamībai ir vajadzīgs arī, lai ģimenes locekļa tiesiskais statuss nebūtu pretrunā bēgļa statusa piešķiršanai (piemēram, tāpēc, ka viņam ir kādas trešās valsts, kuras aizsardzību var izmantot, valstspiederība).

²⁴ Izcēlums mans.

37. No pirmo trīs prejudiciālo jautājumu izskatīšanas un it īpaši no šo secinājumu 27. punkta izriet, ka pamatlietas apstākļos, tā kā nav *Nigyar Ahmedbekova* sniegtas piekrišanas Direktīvas 2005/85 6. panta 3. punkta izpratnē, viņas starptautiskās aizsardzības pieteikums ir jāizskata *atsevišķi* no viņas vīra pieteikuma, un tas ir *neatkarīgi* no iemesliem, kas norādīti minētā pieteikuma pamatojumam.

38. Šajā sakarā Direktīvas 2005/85 9. panta 3. punkts ir skaidrs tajā daļā, kurā tas norāda, ka tikai minētās direktīvas 6. panta 3. punkta piemērošanas nolūkos, proti, tikai gadījumā, kad pieteikums ir iesniegts viena vai vairāku apgādājamo vārdā, “dalībvalstis var pieņemt vienu lēmumu, kas attiecas uz visiem apgādājamajiem”, ja “pieteikuma pamatā ir vieni un tie paši fakti”²⁵.

39. Tāpēc, ja Direktīvas 2005/85 6. panta 3. punkta piemērošanas nosacījumi nav izpildīti – kā *Nigyar Ahmedbekova* gadījumā –, kompetentajai iestādei būtu vienas ģimenes dažādo locekļu pieteikumi, ko tie iesnieguši savā vārdā, jāizvērtē atsevišķās procedūrās.

40. Ir jāuzsver, ka iepriekš minētais ir spēkā gan gadījumā, kad, kā ļauj noprast vairāki lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu fragmenti, *Nigyar Ahmedbekova* pieteikums *DAB* ir pamatots tikai ar viņas kā tādas personas laulātās statusu, kas ir pieprasījusi bēgļa statusu, gan gadījumā, kad – kā to, šķiet, var secināt no citiem tā paša lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu fragmentiem – minētais pieteikums ir pamatots ar personīgām bailēm no vajāšanas vīra situācijas dēļ.

41. Laulāto *Ahmedbekov* nepilngadīgā dēla iesniegums, kuru viņa vārdā iesniegusi *Nigyar Ahmedbekova* un kurš ir pamatots ar tiem pašiem iemesliem, kas norādīti mātes pieteikumā, savukārt ir jāizskata kopā ar mātes pieteikumu atbilstoši Direktīvas 2005/85 6. panta 3. punktam un 9. panta 3. punktam.

42. Ciktāl iesniedzējtiesa, šķiet, uzskata, ka vienas un tās pašas ģimenes grupas locekļu starptautiskās aizsardzības pieteikumu nošķirta izskatīšana var apdraudēt ģimenes vienotības saglabāšanu vai kaitēt nepilngadīgā interesēm, piemēram, gadījumā, ja pieteikumi tiek noraidīti dažādos laikos, es norādu, ka šādi apsvērumi nevar mazināt pieteikuma iesniedzēja Direktīvas 2005/85 6. panta 2. punktā noteiktās tiesības iesniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu atsevišķi no pārējiem savas ģimenes locekļiem. Attiecīgās dalībvalsts ziņā būs nodrošināt iepriekš minēto principu ievērošanu iespējamās atgriešanas procedūrās, kas sāktas pēc katra ģimenes locekļa starptautiskās aizsardzības pieteikumu galīgās noraidīšanas²⁶. Par pārējo jāatgādina, kā to izdarījusi Komisija savos rakstveida apsvērumos, ka līdz brīdim, kamēr viņi ir “pieteikuma iesniedzēji” Direktīvas 2005/85 2. panta c) punkta izpratnē, proti, kamēr nav pieņemts galīgais lēmums par viņu patvēruma pieteikumu, *Nigyar Ahmedbekova* un viņas dēls izmanto ar šo statusu saistītās priekšrocības, it īpaši tās, kas paredzētas Direktīvās 2003/09²⁷ un 2013/33.

43. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Direktīva 2005/85 nepieļauj, ka starptautiskās aizsardzības pieteikums, ko savā vārdā iesniedzis patvēruma meklētāja ģimenes loceklis, lai arī kāds būtu šā pieteikuma pamatojums, tiek uzskatīts par minētā pieteikuma iesniedzēja pieteikuma neatņemamu daļu un tiek izskatīts kopā ar to.

25 Tā pati tiesību norma pašlaik ir iekļauta Direktīvas 2013/32 11. panta 3. punktā attiecībā uz gadījumiem, kad pieteikumi ir iesniegti apgādājamo vārdā šīs direktīvas 7. panta 2. punkta izpratnē. Tomēr ir ieviests izņēmums no vienota lēmuma pieņemšanas gadījumiem, proti, ja, to darot, tiktu “atklāti pieteikuma iesniedzēja īpašie apstākļi, kas var apdraudēt viņa intereses, jo īpaši gadījumos, kas saistīti ar vajāšanu dzimuma, seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes un/vai vecuma dēļ”. Šādos gadījumos kompetentajām iestādēm par attiecīgo personu ir jāpieņem atsevišķs lēmums.

26 Skat. Direktīvas 2008/115 5. pantu un preambulas 22. apsvērumu, saskaņā ar kuriem, istenojot šo direktīvu, dalībvalstīm pirmkārt būtu jāņem vērā “bērna intereses” un ģimenes dzīves neaizskaramība.

27 Padomes Direktīva 2003/9/EK (2003. gada 27. janvāris), ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai (OV 2003, L 31, 18. lpp.).

44. Savukārt nedz Direktīva 2005/85, nedz Direktīva 2011/95, šķiet, neaizliedz to, ka procedūras saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu, ko atsevišķi iesnieguši vienas ģimenes grupas locekļi un kas pamatoti ar bailēm no vajāšanas viena šādas grupas locekļa situācijas dēļ, tiek apturētas, līdz tiks izskatīts tā ģimenes locekļa pieteikums, kura situācija ir pamatā ģimenes grupas bailēm no vajāšanas (turpmāk tekstā – “galvenais pieteikuma iesniedzējs”).

45. Tomēr, lai atļautu šādu apturēšanu, manuprāt, ir jābūt izpildītiem trīs nosacījumiem. Pirmkārt, kā to apgalvoja Komisija savos rakstveida apsvērumos, apturēšanai ir jābūt funkcionālai, lai varētu pienācīgi un pilnīgi izskatīt minētos pieteikumus vai atbildēt uz apsvērumiem saistībā ar ģimenes vienotības saglabāšanu vai ar bērna interesēm, un tā nedrīkst pārkāpt attiecīgo personu tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. Otrkārt, apturēšana nedrīkst skart pieteikumu, ko atsevišķi iesnieguši galvenā pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, autonomo raksturu. Treškārt, nav pieļaujams, ka tās rezultātā minētie pieteikumi vairs netiek izskatīti pēc būtības, veicot individuālu, objektīvu un taisnīgu izvērtējumu, kā noteikts Direktīvas 2005/85 8. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un tas ir neatkarīgi no galvenā pieteikuma iesniedzēja pieteikuma izskatīšanas procedūras iznākuma, proti, gan gadījumā, ja tas tiek galīgi noraidīts, gan gadījumā, ja tas tiek apmierināts.

46. Pamatojoties uz visiem iepriekš izklāstītiem apsvērumiem, manuprāt, uz piekto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, atzīstot, ka Direktīva 2005/85 un it īpaši tās 6. panta 2. un 3. punkts un 9. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumi, ko savā vārdā iesnieguši tādas personas ģimenes locekļi, kura ir pieprasījusi tai piešķirt bēgļa statusu, tiek uzskatīti par šīs personas iesniegtā pieteikuma neatņemamu daļu un tiek izskatīti vienotā procedūrā, pat ja to vienīgais pamatojums ir tieši tāds pats, kāds attiecas uz minēto personu un attaisno šīs pēdējās minētās pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu. Direktīva 2005/85 un Direktīva 2011/95 ir jāinterpretē tādējādi, ka tās neaizliedz apturēt procedūras saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, ko atsevišķi iesnieguši vienas ģimenes grupas locekļi un kas pamatoti ar bailēm no vajāšanas viena šādas grupas locekļa situācijas dēļ, līdz tiks izskatīts tā ģimenes locekļa patvēruma pieteikums, kura situācija ir pamatā ģimenes grupas bailēm no vajāšanas. Šāda apturēšana tomēr nedrīkst skart to pieteikumu autonomo raksturu, ko savā vārdā iesnieguši tā pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kura situācija ir pamatā viņu bailēm no vajāšanas, kā arī tā nedrīkst traucēt izskatīt tos pēc būtības pēc tam, kad ir izskatīts minētā pieteikuma iesniedzēja pieteikums, neatkarīgi no šīs procedūras iznākuma.

E. Par sesto prejudiciālo jautājumu

47. Ar sesto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai Direktīvai 2011/95 ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kas paredz atzīt bēgļa statusu bēgļa ģimenes locekļiem, pamatojoties tikai uz ģimenes saitēm, kas vieno šīs personas ar minēto bēgli.

48. Pamatojoties uz ZUB 8. panta 9. punktu, “par bēgļiem uzskata arī tāda ārvalstnieka ģimenes locekļus²⁸, kurš ir saņēmis bēgļa statusu”²⁹. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu var secināt, ka saskaņā ar minēto tiesību normu bēgļa statuss atzīta bēgļa ģimenes locekļiem tiek piešķirts automātiski un nenozīmē, ka jāpārbauda, vai attiecībā uz šiem ģimenes locekļiem pastāv pamatotas bailes no vajāšanas, kas viņus skar individuāli. Pēc iesniedzējtiesas domām, šī tiesību norma varētu izrādīties nesaderīga ar Direktīvu 2011/95, kas šādu automātiskumu neparedz.

²⁸ Pamatojoties uz lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iekļautajām norādēm, par “ģimenes locekļiem” ZUB izpratnē uzskata starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja laulāto vai personu, ar kuru šai personai ir stabilas un ilgstošas attiecības, pāra nepilngadīgos neprecētos bērnus, kā arī pilngadīgos neprecētos bērnus, kuri nopietnu veselības iemeslu dēļ paši nespēj apmierināt savas vajadzības. Iesniedzējtiesa nesniedz norādes uz iespējamām turpmākām kategorijām, kuras būtu jāuzskata par iekļautām ZUB 8. panta 9. punktā.

²⁹ Ciktāl tas ir saderīgi ar viņu juridisko statusu un nepastāv ZUB paredzētais pamatojums, kas liedz piešķirt bēgļa statusu.

49. Vispirms norādu – kā turklāt to dara pati iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu –, ka ZUB 8. panta 9. punkts būtu piemērojams *Nigyar Ahmedbekova* (un viņas dēlam) tikai tajā gadījumā, ja *Emin Ahmedbekov* iesniegtais patvēruma pieteikums tiktu apmierināts. Atbildot uz lūgumu sniegt paskaidrojumus, ko Tiesa bija uzdevusi saskaņā ar sava Reglamenta 101. pantu, iesniedzējtiesa precizēja, ka ar 2017. gada 25. janvāra spriedumu *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) noraidīja kasācijas sūdzību, ko *Emin Ahmedbekov* bija iesniedzis pret spriedumu, ar kuru bija apstiprināts viņa patvēruma pieteikuma noraidījums, un tādējādi šis noraidījums kļuva galīgs. No tā izriet, ka ZUB 8. panta 9. punktā paredzētais automātiskums vairs nevar darboties *Nigyar Ahmedbekova* un viņas dēla labā, ja minētās tiesību normas piemērošanas nolūkā tiek ņemta vērā *Emin Ahmedbekov* situācija. Tomēr es neuzskatu, ka tas nozīmētu, ka sestais prejudiciālais jautājums ir kļuvis nepieņemams. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Nigyar Ahmedbekova* tiesvedības laikā norādīja uz papildu iemesliem, kas pamato viņas starptautiskās aizsardzības pieteikumu un attiecas uz viņas personīgo situāciju. Ja, (iesniedzējtiesai) izskatot minētos iemeslus, tā pieņemtu lēmumu atzīt *Nigyar Ahmedbekova* bēgļa statusu, ZUB 8. panta 9. punkts varētu tikt piemērots viņas dēla labā, kura [ieteikuma] noraidījums no DAB puses arī ir pārsūdzēts pamatlietā. Tādējādi sestajam prejudiciālajam jautājumam nav tikai hipotētisks raksturs un tam ir pietiekama cieša saikne ar lietu, kas tiek izskatīta iesniedzējtiesā.

50. Pēc būtības šis jautājums ir par to, vai ar Direktīvu 2011/95 ir saderīga tāda valsts tiesību norma, kas pieļauj automātisku *atvasinātu* bēgļa statusa piešķiršanu tādas personas ģimenes locekļiem, kura atbilst kritērijiem, lai to atzītu par bēgli.

51. Jānorāda, ka, lai gan šāds “atvasinātais statuss” nav paredzēts Ženēvas konvencijā³⁰, kas neiekļauj ģimenes vienotības principu jēdziena “bēglis” definīcijā³¹, Apvienoto Nāciju Organizācijas pilnvaroto pārstāvju konferences, kura izstrādāja konvencijas tekstu, nobeiguma aktā tomēr bija konkrēti atzītas bēgļa “būtiskās tiesības” uz ģimenes vienotību un valstīm konvencijas parakstītājam tika ieteikts veikt nepieciešamos pasākumus šīs vienotības saglabāšanai un, vispārīgāk, bēgļa ģimenes aizsardzībai. Laikā gaitā UNHCR struktūras šos ieteikumus vairākkārt atjaunināja³². Piemēram, kādā 1999. gada 4. jūnija dokumentā UNHCR pastāvīgā komiteja apgalvoja, ka “no ģimenes vienotības principa izriet, ka, ja ģimenes galva atbilst kritērijiem, kuri ir pamatā bēgļa statusa piešķiršanai, tad viņa apgādībā esošie ģimenes locekļi arī parasti ir kvalificējami kā bēgli”³³. Nesenāk – UNHCR noteica, ka bēgļa statuss atvasināti ir jāpiešķir sieviešu dzimumorgānu kropļošanas potenciālo upuru ģimenes locekļiem, pieļaujot iespēju, ka galvenais pieteikuma iesniedzējs var būt arī pavadīta nepilngadīgā, kurai ir tiesības uz ģimenes vienotību³⁴. Atsauce uz “atvasinātu bēgļa statusu” ir arī vadlīnijās par starptautisko aizsardzību nepilngadīgu personu iesniegtu pieteikumu gadījumā³⁵. Visbeidzot, šāds statuss parasti tiek pieļauts bēgļa statusa noteikšanas procedūrās UNHCR³⁶ mandāta ietvaros.

30 Pamatojoties uz minēto konvenciju, bēglis ir tikai tas, kuram *individuāli* ir pamatotas bailes no vajāšanas 1. panta A daļas izpratnē.

31 Skat. UNHCR dokumentu *Rokasgrāmata par procedūrām un kritērijiem bēgļa statusa noteikšanai saskaņā ar 1951. gada Konvenciju un 1967. gada Protokolu par bēgļa statusu* (HCR/1P/4/FRE/REV.1), 1992, 183. punkts.

32 Skat., piemēram, UNHCR izpildkomitejas Secinājumus par starptautisko aizsardzību, kas pieņemti tās 1998. gada 49. sesijā (A/AC.96/911, 21. punkts), un 1999. gada Secinājumus Nr. 88 (L), (b) punkta iii) apakšpunkts, pieejami tīmekļa vietnē <http://www.unhcr.org/excom/exconc/3ae68c4340/protection-refugees-family.html>.

33 Skat. dokumentu “Ģimenes aizsardzības jautājumi” (EC/49/SC/CRP.14), tīmekļa vietnē <http://www.unhcr.org/fr/excom/standcom/4b30a618e>. UNHCR jau dokumentā *Rokasgrāmata par procedūrām un kritērijiem bēgļa statusa noteikšanai saskaņā ar 1951. gada Konvenciju un 1967. gada Protokolu par bēgļa statusu* norādīja, ka vairākums valstu, neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav Ženēvas konvencijas slēdzējpusēs, pievienojās ieteikumam, kas bija formulēts iepriekš minētajā pilnvaroto pārstāvju konferences nobeiguma aktā, skat. 183. un 184. punktu. Pamatojoties uz minētajiem dokumentiem, starp ģimenes locekļiem, kuru labā darbojas ģimenes vienotības princips, ir jābūt uzskaitītiem vismaz laulātajam un nepilngadīgajiem bērniem.

34 Skat. UNHCR dokumentu *Norādījumi par to patvēruma pieteikumu izvērtēšanu, kas iesniegti sieviešu dzimumorgānu kropļošanas prakses dēļ*, 2009. gada maijs, pieejams tīmekļa vietnē <http://www.refworld.org/docid/4d70cff82.html>, 11. punkts.

35 Skat. UNHCR dokumentu *UNHCR Vadlīnijas starptautiskās aizsardzības jomā Nr. 8: nepilngadīgo patvēruma pieteikumi*, 2009. gada 22. decembris, pieejams tīmekļa vietnē <http://www.unhcr.org/fr/publications/legal/4fd736c99/principes-directeurs-no-8-demands-dasile-denfants-cadre-larticle-1a2-larticle.html>, 9. punkts.

36 Skat. UNHCR dokumentu *Tiesību normas saistībā ar bēgļa statusa noteikšanas procedūrām UNHCR mandāta ietvaros*, 2003. gada 20. novembris, 5.1.1. punkts.

52. Tāpat kā Ženēvas konvencijā arī Direktīvā 2011/95 nav paredzēts atzīta bēgļa ģimenes locekļus atvasināti kvalificēt kā bēgļus.

53. Minētās direktīvas 23. panta “Ģimenes vienotības saglabāšana” 2. punktā ir paredzēts, ka bēgļa ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas starptautiskās aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt noteiktus pabalstus³⁷, kuri uzskaitīti minētās direktīvas 24. līdz 35. pantā un kuru saturs būtībā ir tāds pats, kāds atzītajiem bēgļiem piešķirto [pabalstu] saturs³⁸. Saskaņā ar šo tiesību normu piešķirtā aizsardzība tomēr neietver tipiskāko bēgļa statusa piešķirtās aizsardzības formu, proti, aizsardzību pret izraidīšanu (*refoulement*), kas paredzēta Direktīvas 2011/95 21. pantā, un tāpēc nevar tikt pielīdzināta “atvasināta bēgļa statusa” piešķiršanai. Tomēr Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta juridiskais pamats ir tas pats, proti, bēgļa tiesības uz ģimenes vienotības saglabāšanu, kuras ievērot dalībvalstis tiek aicinātas minētās direktīvas 23. panta 1. punktā³⁹.

54. Direktīvas 2011/95 3. pantā, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas preambulas 14. apsvērumu, dalībvalstīm ir dota iespēja ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus tiem trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kuri lūdz starptautisko aizsardzību, *ciktāl šādi standarti ir saderīgi ar šo direktīvu*, “ja šāds pieprasījums pamatots ar to, ka attiecīgā persona ir bēgļis Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas nozīmē [..]”⁴⁰. Tāda tiesību norma kā ZUB 8. panta 9. punktā paredzētā, manuprāt, ietilpst minētajā pantā paredzētās atrunas piemērošanas jomā.

55. Ir taisnība, ka pieteikumu, ar kuru personas, kas atbilst bēgļa statusa piešķiršanai, ģimenes locekļi lūdz arī viņu kvalificēt kā bēgļi neatkarīgi no tā, vai attiecībā uz viņu personīgi pastāv pamatotas bailes no vajāšanas, nevar *strictu sensu* uzskatīt par pieteikumu, kas pamatots ar Ženēvas konvencijas 1. panta A daļu, kā tas savukārt prasīts Direktīvas 2011/95 3. pantā, lasot to kopsakarā ar tās preambulas 14. apsvērumu.

56. Tomēr es atgādinu, ka gadījumos, kuros Tiesa ir izslēgusi iespēju izmantot Direktīvas 2004/83 3. pantā paredzēto atrunu, lai ļautu izmantot labvēlīgākus valsts standartus, nosakot kritērijus kvalificēšanai par bēgļi, tā nav balstījusies uz konstatējumu, ka uz patvēruma meklētāja pieteikumu nevar attiecināt Ženēvas konvencijas 1. panta A daļu, bet gan ir uzsvērusi šāda pieteikuma *nesaderību* ar minētās konvencijas sistēmu vai tā *radikālu nieiekļaušanos* šajā sistēmā, tādējādi parādot, ka minētās atrunas interpretācijā un piemērošanā tā dod priekšroku būtiskam, nevis formālam kritērijam.

57. Tādējādi 2010. gada 9. novembra spriedumā *B* (C-57/09 un C-101/09, EU:C:2010:661, 114. un 115. punkts) Tiesa uzskatīja, ka Direktīvas 2004/83 3. pantu nepiemēro valsts tiesību normām, ar ko tiek piešķirts bēgļa statuss personai, kurai tas nepienākas saskaņā ar šīs direktīvas 12. panta 2. punktu, pamatojot šādu nepiemērojamību ar to, ka bēgļa statusa liegšanas iemeslu mērķis ir “saglabāt tajā paredzēto aizsardzības sistēmas uzticamību”. Tādā pašā veidā 2014. gada 18. decembra spriedumā *M’Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452, 42.–44. punkts) Tiesa paziņoja, ka “būtu pretrunā Direktīvas 2004/83 *vispārējai sistēmai* un *mērķiem*, ja tajā paredzētie statusi tiktu piešķirti trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ir situācijās, kurām *nav nekādas saiknes ar starptautiskās aizsardzības loģiku*”⁴¹.

37 Saskaņā ar valsti noteiktajām procedūrām un ciktāl tie ir saderīgi ar viņu personīgo tiesisko statusu.

38 Vienīgā atšķirība ir paredzēta Direktīvas 2011/95 24. panta 1. punkta otrajā daļā attiecībā uz uzturēšanās atļaujas ilgumu, kas var būt mazāks par trim gadiem, tomēr neskarot tās pašas direktīvas 23. panta 1. punktā ierakstīto vajadzību saglabāt ģimenes vienotību.

39 Atbilstīgi minētajai tiesību normai “dalībvalstis nodrošina, lai varētu tikt saglabāta ģimenes vienotība”.

40 Skat. Direktīvas 2011/95 preambulas 14. apsvērumu. Pamatojoties uz Direktīvas 2011/95 3. pantu, “dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kas kvalificējams kā bēgļis vai persona, kura tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti ir saderīgi ar šo direktīvu”. Šajā pašā nozīmē skat. Direktīvas 2004/83 3. pantu un preambulas 8. apsvērumu.

41 Izcēlumi pievienoti. Aplūkojamajā gadījumā runa bija par personas, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību, statusa piešķiršanu ar smagu slimību sirgstošam trešās valstsvalstspiederīgajam sakarā ar viņa veselības stāvokļa pasliktināšanās risku tāpēc, ka viņa izcelsmes valstī nav atbilstošu ārstēšanās iespēju.

58. Kā redzams no iepriekš izklāstītā, pirmkārt, atvasināta bēgļa statusa piešķiršana atzīta bēgļa ģimenes locekļiem nav nesaderīga ar Ženēvas konvencijas sistēmu, un – gluži otrādi – UNHCR to iesaka un tas parasti ir atļauts bēgļa statusa noteikšanas procedūrās, kuras norisinās minētās struktūras mandāta ietvaros⁴². Otrkārt, ar šo piešķiršanu tiek mēģināts sasniegt mērķus saskaņā ar Direktīvu 2011/95, kuras 23. panta 1. punktā dalībvalstīm ir konkrēti noteikts pienākums nodrošināt iespēju saglabāt bēgļa ģimenes vienotību⁴³, tomēr atstājot tām iespēju pašām lemt par šajā nolūkā veicamajiem pasākumiem, kaut arī tā paša panta 2. punktā nosakot ģimenes locekļiem piemērojamā režīma obligāto satura minimumu. Turklāt attieksme pret atzīta bēgļa ģimenes locekļiem attiecas uz situācijām, kas pilnībā ietilpst “starptautiskās aizsardzības loģikā”, kā tas izriet gan no Ženēvas konvencijas nobeiguma akta, gan no UNHCR prakses un kā to uzsvērusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa (turpmāk tekstā – “ECT”), it īpaši spriedumā *Mugenzi* pret Franciju⁴⁴.

59. Pirms noslēdzu šos apsvērumus, vēl jāpiebilst – lai, piemērojot šīs direktīvas 3. pantā paredzēto atrunu, par saderīgu ar Direktīvu 2011/95 varētu uzskatīt tādu tiesību normu, kāda ierakstīta ZUB 8. panta 9. punktā, tai ir jāļauj bēgļa ģimenes loceklim autonomi, nevis atvasināti, lūgt un saņemt attiecīgajā dalībvalstī bēgļa statusa piešķiršanu, ja šī persona individuāli atbilst nosacījumiem šāda statusa saņemšanai.

60. Pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, uz sesto prejudiciālo jautājumu, manuprāt, ir jāatbild tādējādi, ka ar Direktīvas 2011/95 noteikumiem nolūkā piemērot tās 3. pantā paredzēto atrunu ir saderīga tāda valsts tiesību norma kā pamatlietā aplūkojamā, uz kuras pamata personas, kam piešķirts bēgļa statuss Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas izpratnē, ģimenes locekļus arī atzīst par bēgļiem neatkarīgi no apstākļa, vai viņi individuāli atbilst vai neatbilst minētajā pantā noteiktajiem kritērijiem, ja tas ir saderīgi ar viņu personīgo juridisko statusu un minētās direktīvas 12. pantā nav pamatojuma, kas liedz piešķirt bēgļa statusu. Šāda valsts tiesību norma iekļaujas Direktīvas 2011/95 3. pantā minētajā atrunā tikai ar nosacījumu, ka bēgļa ģimenes locekļiem tiek atstāta iespēja lūgt un saņemt bēgļa statusa piešķiršanu autonomi, ja viņi individuāli atbilst nosacījumiem šāda statusa saņemšanai.

F. Par septīto prejudiciālo jautājumu

61. Ar septīto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai tas, ka patvēruma meklētājs ir cēlis ECT prasību pret savu izcelsmes valsti, nosaka viņa piederību “sociālai grupai” Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē vai ir politisko uzskatu paušana minētās direktīvas 10. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē.

62. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu – kaut arī ne visai skaidri – izriet, ka *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) *Nigyar Ahmedbekova* pirmo reizi nosauca vajāšanas iemeslus, kas skāra viņu personīgi – un nevis *Emin Ahmedbekov* ģimenes locekļa statusā – saistībā ar viņas politiskajiem uzskatiem un viņas darbošanos to personu atbalstam, ko vajā Azerbaidžānas valdība. Apstākļu vidū, kurus iesniedzējtiesai norādījusi *Nigyar Ahmedbekova*, ir viņas iesaiste (nav saprotams, vai viņa ir prasības cēlāja vai vienkārši persona, kas tuva faktiskajiem prasības cēlājiem) prasības pret Azerbaidžānu celšanā ECT. Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai šāds apstāklis pats par sevi ļauj piemērot Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā noteiktos jēdzienus *Nigyar Ahmedbekova* situācijai.

42 UNHCR lomas nozīmīgums lēmuma pieņemšanā par to, vai piešķirt bēgļa statusu Ženēvas konvencijas izpratnē, ir atzīts Direktīvas 2011/95 preambulas 22. apsvērumā.

43 Skat. arī Direktīvas 2011/95 preambulas 16. apsvērumu, atbilstīgi kuram direktīvas mērķis ir jo īpaši nodrošināt, ka pilnībā tiek respektētas patvēruma pieteikuma iesniedzēja un viņu pavadošo ģimenes locekļu tiesības uz patvērumu, un veicināt tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. panta, kurā ir noteikta ģimenes dzīves neaizskaramība, piemērošanu.

44 ECT, 2014. gada 10. jūlijs (ECLI:CE:ECHR:2014:0710JUD005270109, 54. punkts).

63. Es piekřītu visām dalībvalstīm, kas iesniedza Tiesā rakstveida apsvērumus, un Komisijai, kuras iesaka Tiesai uz aplūkojamo prejudiciālo jautājumu sniegt noliedzošu atbildi.

64. Direktīvas 2011/95 2. panta d) punkta izpratnē “bēglis” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas šajā pantā paredzētajos apstākļos pamatoti baidās no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ. Minētās direktīvas 10. panta 1. punktā ir norādīti elementi, kas dalībvalstīm ir jāņem vērā, vērtējot vajāšanas iemeslus.

65. Minētās tiesību normas d) punktā ir definēts “īpašas sociālās grupas” jēdziens. Atbilstoši šai definīcijai grupa ir uzskatāma par “noteiktu sociālo grupu”, ja it īpaši ir izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, šīs grupas dalībniekiem ir jāpiemīt kopīgai “iedzimtai pazīmei” vai “kopējai pagātnei, ko nevar mainīt”, vai “kopējai pazīmei vai pārliecībai, kas ir tik svarīga identitātei vai apziņai, ka personu nevajadzētu piespiest no tās atteikties”. Otrkārt, minētajai grupai attiecīgajā trešajā valstī ir jābūt īpatnai identitātei, jo apkārtējā sabiedrība to uztver kā atšķirīgu⁴⁵. Man šķiet acīmredzams, ka šis jēdziens nav piemērojams personu grupai tikai tā apstākļa dēļ, ka šīs personas individuāli vai kolektīvi ir starptautiskā tiesā cēlušas prasību pret savu izcelsmes valsti. Šāds apstāklis pats par sevi neļauj nedz apgalvot, ka šādām personām, lai arī tās ir noteiktas politiskās pārliecības apvienotas, piemīt “kopēja iedzimta pazīme” vai “pagātne, ko nevar mainīt”, vai “svarīga pārliecība” iepriekš minētas tiesību normas izpratnē, nedz uzskatīt, ka izcelsmes valstī šīs personas tiek uzskatītas par tādas grupas daļu, kam ir īpatna identitāte, jo to uztver kā atšķirīgu.

66. Attiecībā uz “politisko uzskatu” jēdzienu Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta e) apakšpunktā ir precizēts, ka tas it īpaši ietver “viedokļa, domu vai pārliecības esamību par jautājumu, kas saistīts ar potenciālajiem vajāšanas dalībniekiem, [...] un viņu politiku vai metodēm, neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs rīkojies saskaņā ar šo viedokli, domām vai pārliecību”. Lai gan nevar *a priori* izlēgt, ka prasības celšana ECT ir konkrēta rīcība saistībā ar “potenciālajiem vajāšanas dalībniekiem un viņu politiku vai metodēm” (ja par vajāšanu atbildīga ir valsts, pret kuru prasība celta), vai to var uztvert kā tādu, neuzskatu, ka šim atsevišķajam apstāklim ir *automātiski* jāliek attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm uzskatīt, ka pastāv vajāšanas iemesls, kas saistīts ar pieteikuma iesniedzēja politiskajiem uzskatiem.

67. Šajā sakarā atgādinu, ka atbilstīgi Direktīvas 2011/95 4. panta 3. punktam starptautiskās aizsardzības pieteikumi ir jāvērtē, ņemot vērā visus ar to saistītos būtiskos faktus un apstākļus, kas attiecas it īpaši uz patvēruma meklētāju, un tāpēc, ņemot vērā šādu faktu un apstākļu kopumu, ir jāvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs pauž politiskos uzskatus, ko viņa izcelsmes valsts varas iestādes nepieļauj, un ka šo uzskatu dēļ viņam ir pamatotas bailes no vajāšanas atgriešanās gadījumā šajā valstī⁴⁶.

68. Pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, uz septīto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild tādejādi, ka tas, ka patvēruma meklētājs ceļ ECT prasību pret savu izcelsmes valsti, automātiski nenozīmē šā pieteikuma iesniedzēja piederību noteiktai sociālai grupai Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē vai viņa pievienošanos kādiem politiskajiem uzskatiem minētās direktīvas 10. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē.

45 Skat. spriedumu, 2013. gada 7. novembris, X u.c. (no C-199/12 līdz C-201/12, EU:C:2013:720, 45. punkts).

46 Skat. UNHCR dokumentu *Handbook and guidelines on procedures and criteria for determining refugee status* [Rokasgrāmata par procedūrām un kritērijiem bēgļa statusa noteikšanai], 2011. gada decembris, pieejams tīmekļa vietnē <http://www.refworld.org/docid/4f33c8d92.html>, 80.–86. punkts.

G. Par astoto prejudiciālo jautājumu

69. Ar astoto prejudiciālo jautājumu *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijas pilsētas Administratīvā tiesa) būtībā jautā Tiesai, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmās instances tiesai, kam iesniegta pārsūdzība pret lēmumu par atteikumu piešķirt starptautisko aizsardzību, ir jāizvērtē šādas aizsardzības piešķiršanas pamatojums, kuru pieteikuma iesniedzējs pirmoreiz ir norādījis tiesvedības gaitā un kura nav nedz starptautiskās aizsardzības pieteikumā, kas tika noraidīts ar pārsūdzēto lēmumu, nedz pieteikumā par lietas ierosināšanu⁴⁷.

70. Šo secinājumu 10. punktā norādīto iemeslu dēļ minētais prejudiciālais jautājums, manuprāt, ir jāuzskata par nepieņemamu, jo manu 2018. gada 17. maija secinājumu lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327) 65. punktā norādīto iemeslu dēļ to nevar uzskatīt par jautājumu par Direktīvas 2005/85 39. pantu. Tāpēc turpmākie apsvērumi ir jāuzskata par izklāstītiem pakārtoti.

71. Atbilstīgi Direktīvas 2013/32 46. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktam “dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā saistībā ar [...] pieņemto lēmumu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp lēmumu [...] uzskatīt pieteikumu par nepamatotu attiecībā uz bēgļa un/vai alternatīvās aizsardzības statusu”. Minētā panta 3. punktā ir paredzēts, ka, “lai izpildītu 1. punkta prasības, dalībvalstis nodrošina, ka ar efektīvu tiesisko aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, vismaz attiecībā uz pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā”.

72. Iesniedzējtiesa, izklāstot iemeslus, kas to pamudināja uzdot Tiesai astoto prejudiciālo jautājumu, norāda, ka tiesvedības gaitā *Nigyar Ahmedbekova* nosauca pamatotas bailes no vajāšanas viņas politisko uzskatu dēļ, par šāda apgalvojuma pamatojumu, norādot saites ar personām, kuras ir cēlušas prasību pret Azerbaidžānu ECT⁴⁸, kā arī savu darbību to personu aizstāvībai, ko Azerbaidžānas valdība vajā⁴⁹.

73. Ja no rikojuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu skaidri izriet, ka minētie apgalvojumi pirmoreiz tika izvirzīti tiesas procesa laikā, nav tomēr tikpat acīmredzams, kā esmu jau minējis šo secinājumu 40. punktā, ka *DAB* noraidītais *Nigyar Ahmedbekova* starptautiskās aizsardzības pieteikums jau neaplicina vajāšanas risku, kam viņa bija pakļauta *individuāli*, būdama politiski vajātas personas laulātā, vai uzskatu dēļ, kurus viņa paudusi, it īpaši, kamēr vīrs bija apcietinājumā⁵⁰.

47 Norādu, ka tā pati problemātika ir izvirzīta divos prejudiciālajos jautājumos, ko Tiesai uzdevusi *Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak* (Valsts padome, Administratīvo strīdu izskatīšanas nodaļa, Nīderlande) lietā, kas vēl tiek izskatīta, C-586/17, *D.* un *I.* Minētajā lietā tiek apšaubīts, vai ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktu ir saderīgs administratīvajai tiesai ar tās pašas Nīderlandes Valsts padomes pastāvīgo judikatūru noteiktais aizliegums, skatot prasību atcelt lēmumu par starptautiskās aizsardzības atteikumu, izvērtēt aizsardzības iemeslus, kas iepriekš administratīvajā iestādē nav minēti.

48 Rikojumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu runa ir par pirmo prasību, ko *Emin Ahmedbekov* iesniedza 2008. gadā, un par otro prasību, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniedza 2010. gadā. Abas prasības vēlāk tika apvienotas.

49 *Nigyar Ahmedbekova* šajā sakarā piemin savu sadarbību ar Turcijā bāzētu opozīcijas televīzijas tiklu “*Azerbyydzhanski chas*”. Tomēr netiek precizēts, no kuras dienas šī sadarbība sākusies.

50 Iesniedzējtiesa izklāsta, ka *Emin Ahmedbekov* 2010. gada 30. martā tika notiesāts un viņam tika piemērota brīvības atņemšana uz trīs gadiem, un ka saskaņā ar *Nigyar Ahmedbekova* apgalvojumiem no 2010. gada 1. jūnija viņa esot publiski paudusi viedokli par sarakstes tiesībām un apmeklējuma tiesībām, ka esot izsaukta uz policijas iecirkni, kur esot nopratināta, un, visbeidzot, viņai esot piedraudēts, lai pamudinātu viņu pārtraukt savas publiskās uzstāšanās. *Nigyar Ahmedbekova* arī paziņoja, ka ir cietusi no seksuālas uzmākšanās darbavietā. Šādi apgalvojumi, šķiet, ir izklāstīti *DAB*.

74. Ja šāds personīgas vajāšanas risks (kaut arī saistīts ar vīra situāciju) jau būtu ticis nosaukts *DAB*, kas ir jākonstatē iesniedzējtiesai, pievienotais fakts un apstākļu izklāsts un dokumenti, ko *Nigyar Ahmedbekova* pirmoreiz iesniegusi tiesvedībā, manuprāt, ir jāuzskata par jauniem šā riska pierādījuma elementiem, nevis par jauniem “patvēruma iemesliem”⁵¹. Neatkarīgi no jebkura cita apsvēruma visi *Nigyar Ahmedbekova* – gan *DAB*, gan iesniedzējtiesā – nosauktie elementi var tikt attiecināti uz *vienu vienīgu vajāšanas* (tiešas vai netiešas) *iemesli*⁵², kas saistīts ar *Nigyar Ahmedbekova* (un/vai viņas vīra) pret Azerbaidžānas valdību paustajiem uzskatiem un viņas aktīvo darbību to personu aizstāvībā, kuras, viņasprāt, minētā valdība vajā⁵³.

75. Kā jau esmu apgalvojis 69. punktā savos 2018. gada 17. maija secinājumos lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327), Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts tajā daļā, kurā tas nosaka, ka lēmuma par starptautiskās aizsardzības atteikumu pārsūdzības faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga pārbaude ir jāveic “*ex nunc*”, ir jāinterpretē tādējādi, ka šāda pārbaude ir jāveic, nevis pamatojoties uz apstākļiem, kurus pārsūdzēto lēmumu pieņēmusī iestāde zināja vai kurus tai vajadzēja zināt lēmuma pieņemšanas brīdī, bet apstākļiem, kuri pastāvēja tiesas nolēmuma pieņemšanas brīdī⁵⁴. Tas nozīmē, no vienas puses, iespēju pieteikuma iesniedzējam izmantot jaunus elementus, kas nebija iesniegti iestādei, kura izskatīja starptautiskās aizsardzības pieteikumu⁵⁵, no otras puses, pilnvaras tiesai, kas izskata pārsūdzību, pēc savas ierosmes savākt elementus, kuri ir nozīmīgi pieteikuma iesniedzēja situācijas izvērtēšanai⁵⁶.

76. No tā izriet, ka tādā situācijā, kāda tiek aplūkota pamatlietā, lai gan pievienoto fakts un apstākļu izklāstu, kā arī dokumentus, ko *Nigyar Ahmedbekova* pirmoreiz iesniegusi tiesvedībā, var uzskatīt par tādiem, kas pierāda pamatotas bailes no personīgas vajāšanas, kas *jau norādītas* starptautiskās aizsardzības pieteikumā, kurš tika noraidīts ar iesniedzējtiesā pārsūdzēto lēmumu, šī tiesa var to ņemt vērā un tai ir tas jā dara, un pašai, ņemot vērā minētos faktus, apstākļus un dokumentus un ja tās rīcībā esošo elementu kopums to pieļauj, ir jāveic *Nigyar Ahmedbekova* starptautiskās aizsardzības vajadzību pārbaude atbilstīgi Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam, bez pienākuma nosūtīt lietas materiālus atpakaļ [administratīvajai] iestādei⁵⁷.

51 Savukārt es neuzskatu, ka gadījumā, ja *Nigyar Ahmedbekova* pieteikums būtu jāinterpretē kā tāds, kas jau liecina par personīgas vajāšanas risku to politisko uzskatu dēļ, ko viņa vai viņas vīrs pauduši pret Azerbaidžānas valdību, paziņojumi par viņas saistību ar minētās valdības opozicionāriem vai par viņas darbību šādu opozicionāru atbalstam var tikt uzskatīti par “papildu paziņojumiem” Direktīvas 2013/32 40. panta 1. punkta izpratnē. No šā viedokļa šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu aplūkojamās pamatlīetas apstākļi atšķiras no to procesu apstākļiem, kādos tika iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu vēl izskatīšanā esošajā lietā C-586/17, *D. un I.*, kur pieteikuma iesniedzēji pirmoreiz bija tiesvedībā norādījuši alternatīvās aizsardzības piešķiršanas iemeslus, kam nebija nekādas saiknes ar administratīvajā iestādē nosauktajiem iemesliem.

52 Atgādinu, ka vajāšanas iemesli ir uzskaitīti Ženēvas konvencijas 1. panta A daļā un atkārtoti uzskaitīti Direktīvas 2011/95 2. panta d) punktā. Šīs direktīvas 10. pantā ir precizēti elementi, kas dalībvalstīm jāņem vērā, vērtējot minētos iemeslus.

53 Arī apgalvojumu par seksuālu uzmākšanos darbavietā, ko *Nigyar Ahmedbekova* izklāstījusi *DAB*, šķiet, viņa ir noraksturojusi kā atbildes reakciju uz Azerbaidžānas valdības opozīcijas darbību, uz ko atsauca laulātie *Ahmedbekov*.

54 Šajā nozīmē, ar atsauci uz Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 3. un 13. panta piemērošanu, skat. tostarp ECT, 2016. gada 23. augusts, *J.K. u.c. pret Zviedriju* (ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, 83. punkts); 2016. gada 23. marts, *F.G. pret Zviedriju* (ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD004361111, 115. punkts); 2012. gada 2. oktobris, *Singh u.c. pret Beļģiju* (ECLI:CE:ECHR:2012:1002JUD003321011, 91. punkts); 2007. gada 11. janvāris, *Sheekh* pret Nīderlandi (ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804, 136. punkts).

55 Šajā nozīmē skat. ECT, 2011. gada 21. janvāris, *M.S.S. pret Beļģiju* (ECLI:CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, 389. punkts).

56 Šajā nozīmē, ciktāl runa ir par ECT kontroles pilnvarām, skat. tostarp spriedumus, 2017. gada 14. februāris, *Allanazarova* pret Krieviju (ECLI:CE:ECHR:2017:0214JUD004672115, 68. punkts), un 2007. gada 11. janvāris, *Sheekh* pret Nīderlandi (ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804, 136. punkts).

57 Skat. 71. punktu manos 2018. gada 17. maija secinājumos lietā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:327).

77. Savukārt, ja pieteikumā, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi *DAB*, nav norādītas bailes no *individuālas* vajāšanas – kaut arī tikai tādas personas ģimenes locekļa statusā, kura ir tikusi vajāta vai pastāv tās vajāšanas risks –, bet ir tikai lūgts, pamatojoties uz piemērojamajām valsts tiesību normām, piešķirt bēgļa statusu kā ģimenes loceklim, kā norādīts iepriekš, pievienotais fakto izklāsts un dokumenti, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi tiesvedībā, tik tiešām varētu, kā, šķiet, pieņem iesniedzējtiesa, tikt uzskatīti par tādiem, ar kuriem minētajā tiesā pirmoreiz tiek iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, pamatojoties uz Ženēvas konvencijas 1. panta A daļu⁵⁸.

78. Tādā gadījumā, ja, pamatojoties uz nozīmīgām valsts tiesību normām, minētās tiesas kompetencē nav izskatīt minēto pieteikumu, uzskatu, ka šādu kompetenci nevar secināt no Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta, kurā noteikts pārbaudes tiesā apjoms, kas dalībvalstīm jānodrošina pret lēmumu atteikt starptautisko aizsardzību Direktīvas 2011/95 izpratnē, un tāpēc tas attiecas tikai uz situācijām, kurās šāds lēmums pastāv un ir ticis pārsūdzēts.

H. Par devīto prejudiciālo jautājumu

79. Ar devīto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa Tiesai būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liek pirmās instances tiesai, kura izskata pārsūdzību pret lēmumu par atteikumu piešķirt starptautisko aizsardzību, spriest par minētās direktīvas 33. panta 2. punkta e) apakšpunktā paredzēto nepieņemamības iemeslu arī tad, ja pieteikumu jau ir izskatījusi attiecīgajā jomā kompetentā iestāde.

80. Šo secinājumu 10. un 70. punktā norādīto iemeslu dēļ arī šis prejudiciālais jautājums, manuprāt, ir jāatzīst par nepieņemamu. Pēc būtības sniedzamā atbilde ir noliedzosa to iemeslu dēļ, kas jau izklāstīti šo secinājumu 17.–19. punktā.

IV. Secinājumi

81. Pamatojoties uz iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, iesaku Tiesai atzīt par nepieņemamiem otro, trešo, astoto un devīto prejudiciālo jautājumu un uz atlikušajiem prejudiciālajiem jautājumiem, kas vispirms pārformulēti, atbildēt šādi:

Padomes Direktīvas 2005/85/ES (2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, 25. pants, lasot to kopsakarā ar minētās direktīvas preambulas 22. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nenosaka dalībvalstīm pienākumu lemt par patvēruma pieteikuma pieņemamību, pamatojoties uz minētā panta 2. punktā paredzētajiem iemesliem, nedz noraidīt minēto pieteikumu, ja pastāv kāds no minētajiem iemesliem.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu, it īpaši tās 2. panta d) punkts un 4. panta 3. punkts, lasot tos kopsakarā ar tās preambulas 36. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai nav pretrunā bēgļa statusa piešķiršana starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam viņa ģimenes saišu dēļ ar personu, kura ir bijusi vajāšanas darbību upuris minētās direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē vai kura pamatoti baidās no vajāšanas šīs direktīvas 2. panta d) punktā norādīto iemeslu dēļ, ja, pamatojoties uz pieteikuma

⁵⁸ Šeit ir vietā norādīt, ka arī šādā gadījumā nozīmi neiegūst Direktīvas 2013/32 40. panta noteikumi, it īpaši attiecībā uz tā sauktajiem turpmākajiem pieteikumiem, jo pieteikums, ko *Nigyar Ahmedbekova* iesniegusi *DAB*, nevarētu tikt uzskatīts par iesniegtu saskaņā ar Direktīvu 2011/95 un, katrā ziņā, nav pieņemts neviens galīgais lēmums par šo pieteikumu, kā tas prasīts Direktīvas 2013/32 2. panta q) apakšpunktā, lai starptautiskās aizsardzības pieteikumu varētu kvalificēt par "turpmāku [pieteikumu]".

iesniedzēja individuālās situācijas un personīgo apstākļu, kas viņu skar, izvērtējumu, kā arī ņemot vērā nozīmīgo elementu kopumu, var secināt, ka minēto ģimenes saišu dēļ šai personai pašai individuāli ir pamatotas bailes kļūt par vajāšanas upuri.

Direktīva 2005/85 un it īpaši tās 6. panta 2. un 3. punkts un 9. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumi, ko savā vārdā iesnieguši tādas personas ģimenes locekļi, kura ir pieprasījusi piešķirt tai bēgļa statusu, tiek uzskatīti par šīs personas iesniegtā pieteikuma neatņemamu daļu un tiek izskatīti vienotā procedūrā, pat ja to vienīgais pamatojums ir tieši tāds pats, kāds attiecas uz minēto personu un attaisno šīs pēdējās minētās pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu. Direktīva 2005/85 un Direktīva 2011/95 ir jāinterpretē tādējādi, ka tās neaizliedz apturēt procedūras saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, ko atsevišķi iesnieguši vienas ģimenes grupas locekļi un kas pamatoti ar bailēm no vajāšanas viena šādas grupas locekļa situācijas dēļ, līdz tiks izskatīts tā ģimenes locekļa patvēruma pieteikums, kura situācija ir pamatā ģimenes grupas bailēm no vajāšanas. Šāda apturēšana tomēr nedrīkst skart to pieteikumu autonomo raksturu, ko savā vārdā iesnieguši tā pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kura situācija ir pamatā viņu bailēm no vajāšanas, kā arī tā nedrīkst traucēt izskatīt tos pēc būtības pēc tam, kad ir izskatīts minētā pieteikuma iesniedzēja pieteikums, neatkarīgi no šīs procedūras iznākuma.

Ar Direktīvas 2011/95 noteikumiem nolūkā piemērot tās 3. pantā paredzēto atrunu ir saderīga tāda valsts tiesību norma kā pamatlietā aplūkojamā, uz kuras pamata personas, kam piešķirts bēgļa statuss Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas izpratnē, ģimenes locekļus arī atzīst par bēgļiem neatkarīgi no apstākļa, vai viņi individuāli atbilst minētajā pantā noteiktajiem kritērijiem, ja tas ir saderīgi ar viņu personīgo juridisko statusu un minētās direktīvas 12. pantā nav pamatojuma, kas liedz piešķirt bēgļa statusu. Šāda valsts tiesību norma iekļaujas Direktīvas 2011/95 3. pantā minētajā atrunā tikai ar nosacījumu, ka bēgļa ģimenes locekļiem tiek atstāta iespēja lūgt un saņemt bēgļa statusa piešķiršanu autonomi, ja viņi individuāli atbilst nosacījumiem šāda statusa saņemšanai.

Tas, ka patvēruma meklētājs ceļ ECT prasību pret savu izcelsmes valsti, automātiski nenozīmē šā pieteikuma iesniedzēja piederību noteiktai sociālai grupai Direktīvas 2011/95 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē vai viņa pievienošanos kādiem politiskajiem uzskatiem minētās direktīvas 10. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē.